

Rapport

Een onderzoek naar aanleiding van een klacht over een aanhouding, handboeien gebruik en een fouillering.

Oordeel:

Op basis van het onderzoek acht de Nationale ombudsman de klacht over de politiechef van de regionale eenheid Amsterdam ten aanzien van de aanhouding gegrond en ten aanzien van het handboeien gebruik en de fouillering ongegrond.

Datum: 1 juni 2015

Rapportnummer: 2015/084

Aanleiding

Op 14 augustus 2013, omstreeks half twee 's nachts, bracht verzoekster met hulp van haar buurman een oude tv naar haar auto. De buurman had een schijnende zaklamp in zijn mond. Verzoekster zelf droeg een zak in haar handen, die ze tegen een boom aan zette. Dit werd opgemerkt door beveiligingscamera's van het naastgelegen politiebureau. Twee agenten gingen een kijkje nemen en spraken verzoekster bij haar auto aan. De situatie escaleerde. Verzoekster werd aangehouden voor het niet tonen van een ID-bewijs en geboeid in een politieauto afgevoerd naar het bureau. Een van de betrokken agenten zou tijdens het boeien schuttingtaal hebben gebruikt. Op het bureau werd verzoekster gefouilleerd. Direct na het incident heeft de buurman een ID-bewijs van verzoekster naar het bureau gebracht. Kort daarna werd verzoekster heengezonden.

Verzoekster diende een klacht in bij de politie Amsterdam. Zij klaagde over de bejegening, het geweldgebruik, de aanhouding en de fouillering. De klachtencommissie heeft advies uitgebracht aan de politiechef. De commissie adviseerde de klacht over de bejegening (het taalgebruik) gegrond te verklaren. De commissie overwoog dat van een politieambtenaar verwacht mag worden dat hij zich ook onder gespannen omstandigheden weet te beheersen en dat hij professioneel en de-escalerend optreedt. De gebruikte schuttingtaal getuigt niet van professionaliteit. De commissie adviseerde de overige klachten ongegrond te verklaren. De politiechef nam het advies over.

Verzoekster kon zich niet vinden in het ongegrond verklaren van het grootste deel van haar klachten en wendde zich tot de Nationale ombudsman, die een onderzoek instelde. De klacht van verzoekster werd als volgt geformuleerd:

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat politieambtenaren van de regionale eenheid Amsterdam een controlesituatie op 14 augustus 2013 onnodig hebben laten escaleren en haar uiteindelijk hebben aangehouden.

Ook klaagt verzoekster erover dat zij is geboeid en dat zij op het bureau door één van de ambtenaren is gefouilleerd.

Bevindingen

Lezing verzoekster

Verzoekster had een oude tv en die wilde ze de volgende dag naar het grofvuil brengen. Omdat ze last heeft van haar nek en schouders, had ze haar buurman gevraagd om de tv in haar auto te tillen. Zelf droeg ze een zak tuinaarde. Verzoekster woont naast het politiebureau, haar auto stond twee straten verderop. Net op het moment dat ze de tv in

de auto wilden zetten, kwam er met hoge snelheid een politieauto aangereden. Een agent, politieambtenaar G., stapte uit en vroeg waar ze mee bezig waren. Verzoekster vertelde wat ze aan het doen waren en vroeg of hij nog meer vragen had. Daarop mengde de vrouwelijke collega van G., politieambtenaar M. zich in het gesprek. Verzoekster zei dat zij in gesprek was met G. en vroeg of M. zich erbuiten wilde houden. M. antwoordde grof, kwam op verzoekster af en sloeg haar op haar handen. G. vroeg tegelijkertijd om verzoeksters ID-bewijs. Verzoekster stelde voor om die samen te gaan halen, of even op haar te wachten tot zij haar ID-bewijs had gehaald, of ter plaatse de politiestructuren te raadplegen. Verzoekster had al gemeld op welk adres zij woonde. M. pakte haar handboeien. Verzoekster vroeg waarom ze dat deed. M. deelde mee dat verzoekster was aangehouden. Verzoekster vroeg op grond waarvan zij werd aangehouden, maar ze kreeg geen antwoord. Terwijl verzoekster werd geboeid, kwam er een tweede politieauto aanrijden. De agent die uit dit voertuig stapte, drukte verzoekster met grof geweld met haar nek tegen haar auto. M. probeerde verzoekster nog steeds te boeien en riep daarbij woorden als 'kut' en 'idiot'. Verzoekster wees de ambtenaren op het taalgebruik van hun collega. Ook meldde ze dat ze nek en schouderproblemen had en vroeg ze de ambtenaren daar rekening mee te houden. Op het bureau werd verzoekster gefouilleerd door M., ondanks dat verzoekster had verzocht of dit door een andere agente gedaan kon worden, gezien de voorgeschiedenis met M. Hierop kreeg verzoekster te horen dat zij het niet voor het zeggen had.

Het verwijt van verzoekster richt zich met name op de vrouwelijke politieagente. Zij heeft op grove wijze ingebroken in het gesprek dat zij had met G., waardoor de zaak onnodig escaleerde. Door het hele gebeuren is verzoekster getraumatiseerd.

Verklaring politieambtenaar G.

In reactie op de klacht van verzoekster bij de politie, op verzoek van de klachtencommissie en naar aanleiding van het onderzoek van de ombudsman heeft politieambtenaar G. voor zover van belang en samengevat het volgende verklaard:

Op het eerste aanspreken van verzoekster door G. reageerde zij direct verdedigend, vijandig en agressief, door te vragen op welke grond G. haar aansprak. Omdat haar reactie op G. vreemd overkwam en hij al niet echt het idee had dat hij met een prototype inbreker te maken had, heeft hij er bewust voor gekozen om de sfeer een andere wending te geven en haar rustig uit te leggen dat zij 's nachts mensen met een tv en een zaklamp over straat zagen lopen en dat zij graag wilden weten wat ze aan het doen waren en wie zij waren. G. verklaarde dat hij van zichzelf rustig is. Ondanks zijn rustige insteek, reageerde verzoekster weer heftig. Ze zei dat G. geen grond had om haar zo te behandelen, dat ze hier woonde, dat het haar tv was en dat ze het allemaal grote onzin vond. Ze was niet voor rede vatbaar. G. vertelde dat hij wilde weten wie zij was en dat hij om die reden haar ID-bewijs wilde zien. Verzoekster heeft gezegd dat ze maar mee naar haar huis moesten lopen om haar ID-bewijs in te zien, maar ze zei dat in één grote tirade, waarin ze ook zei dat ze niet wilde meewerken. Belangrijk daarbij te vermelden is dat het half twee 's nachts was en zij luid stond te schreeuwen op straat. In die sfeer is meelopen naar huis geen optie, aldus G. Toen de rustige aanpak van G. niet werkte, heeft M.

doorgepakt. Ze zei tegen verzoekster dat ze zich moest legitimeren en dat ze anders zou worden aangehouden. Voordat M. zich mengde in het gesprek, ging verzoekster verbaal al in verzet en was zij agressief en vijandig. Vanaf het moment dat haar werd meegedeeld dat ze was aangehouden, was er sprake van vastpakken en lostrekken. Of M. verzoekster op haar handen heeft geslagen kon G. zich niet herinneren. Of verzoekster extra reageerde op het boeien, wist G. niet maar volgens hem zal het niet de-escalerend hebben gewerkt. Niet boeien was echter geen optie; verzoekster draaide continu weg en wilde niet aangeraakt worden. G. en M. hebben bewust nog horizontaal en niet verticaal geboeid, omdat verzoekster aangaf dat ze lichamelijke klachten had. G. bedoelde daarmee dat boeien die horizontaal geplaatst zijn doorgaans minder vervelend zitten dan verticaal aangebrachte boeien. G. en M. hebben meermalen tegen verzoekster gezegd dat als ze rustig deed, zij minder geweld hoefden toe te passen, maar dit kwam totaal niet bij verzoekster binnen, aldus G.

Verklaring politieambtenaar M.

In reactie op de klacht van verzoekster bij de politie en naar aanleiding van het onderzoek van de ombudsman heeft politieambtenaar M. voor zover van belang en samengevat het volgende verklaard:

Voordat M. en G. naar verzoekster toreden, gingen zij ervan uit dat het allemaal wel goed zou zitten. M. en G. vonden het wel een rare situatie en wilden controleren of alles in de haak was, meer om dingen uit te sluiten. Verzoekster reageerde direct vijandig en was niet meewerkend, ondanks dat collega G., die volgens M. altijd de rust zelve is, verzoekster rustig aansprak. G. gaf aan wat zij hadden gezien en dat hij wilde controleren wat verzoekster aan het doen was. Verzoekster schreeuwde hoe G. en M. het in hun hoofd haalden om haar te controleren. M. heeft G. vijf keer horen vragen om een ID-bewijs. M. heeft ingegrepen toen verzoekster daar niet op reageerde. Ze is naar voren gestapt en heeft tegen verzoekster gezegd dat als ze zich niet zou legitimeren, ze zou worden aangehouden. Het kon zijn dat ze bij de aanhouding haar adres heeft genoemd en dat M. en G. mee naar haar huis moesten lopen om het ID-bewijs in te zien, maar haar toon en houding maakten duidelijk dat ze totaal niet wilde meewerken. Haar buurman heeft ook nog geprobeerd verzoekster te kalmeren, maar zonder resultaat. Hij sprak overigens niet goed Nederlands. M. kon zich niet herinneren dat zij verzoekster op haar handen heeft geslagen. Wel dat ze verzoekster op enig moment hebben beetgepakt. Verzoekster is geboeid omdat ze totaal niet luisterde en ze zich verzette. Bij het zien van de boeien ging ze compleet door het lint, waardoor verzoekster door M. en haar later gearriveerde collega K. met een armklem is gefixeerd. Verzoekster wist op enig moment de handboei te pakken, waardoor M. met haar hand knel kwam te zitten. Toen ontglipte haar het woord 'kut'. Dat was niet netjes, vond M. achteraf. Het kan zijn dat ze ook 'idiot' heeft gezegd, maar dat kon ze zich niet herinneren. Er is horizontaal geboeid, zodat de boeien minder vervelend zouden zitten. M. heeft verzoekster op het bureau zelf gefouilleerd, omdat er in het zuidelijke deel van het district geen andere vrouwelijke collega die nacht in dienst was.

Standpunt politiechef

In reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman liet de politiechef weten dat hij de klacht van verzoekster, in navolging van het advies van de klachtencommissie en in overeenstemming met zijn eerdere oordeel, ongegrond achtte. Per klachtonderdeel lichtte de politiechef zijn standpunt toe.

Ten aanzien van het escaleren van de situatie merkte de politiechef op dat de interventie van M. terecht was. Ook achtte de politiechef het niet aannemelijk dat de situatie enkel door de interventie van M. is geëscaleerd. Uit de afgelegde verklaringen van G. en M. bleek immers dat G., voordat M. intervenieerde, tekst en uitleg heeft gegeven over de reden van het staande houden en het vorderen van inzage in het ID-bewijs van verzoekster. Pas toen verzoekster bij herhaling weigerde mee te werken en in haar agressieve houding volhardde, heeft M. ingegrepen en gezegd dat verzoekster was aangehouden.

Over de aanhouding merkte de politiechef op dat M. en G. verzoekster hadden aangesproken, omdat zij de situatie verdacht vonden. Een en ander vond ook nog eens plaats in een buurt waar veel wordt ingebroken. M. en G. hebben daarom gevraagd wat verzoekster aan het doen was en hebben om haar ID-bewijs gevraagd. Verzoekster is aangehouden, omdat zij niet meewerkte en na meerdere verzoeken en vorderingen geen inzage in haar ID-bewijs heeft verstrekt. Een terechte aanhouding, aldus de politiechef. Eerder adviseerde de commissie de klacht ongegrond te verklaren. Wel overwoog de commissie dat het denkbaar was geweest de kwestie zonder aanhouding op te lossen. G. was in gesprek met klaagster en had wellicht door middel van tekst en uitleg antwoord kunnen geven op de vraag van klaagster op welke grond zij haar ID-bewijs moest tonen. Tijdens dit gesprek intervenieerde M. en dit resulteerde in meer verzet van verzoekster en het met geweld doorzetten van de aanhouding van verzoekster, waardoor de situatie onnodig escaleerde.

Over het boeien van verzoekster merkte de politiechef op dat uit camerabeelden en uit verklaringen van M. en G. blijkt dat verzoekster zich fysiek heeft verzet tegen haar aanhouding. Verzoekster heeft de boeien van M. gepakt en er is over en weer geduwd. Vast is komen te staan dat verzoekster is geboeid nadat zij is aangehouden en terwijl zij zich fysiek en verbaal heeft verzet tegen haar aanhouding. Het boeien kon niet achterwege blijven, gelet op de houding en het hevige verzet van verzoekster en de veiligheid van M. en G. Onder verwijzing naar artikel 22 van de Ambtsinstructie voor de politie en het advies van de klachtencommissie, achtte de politiechef het optreden behoorlijk.

Over het fouilleren van verzoekster door M., merkte de politiechef op dat dat uit de verklaring van M. blijkt dat zij tijdens de desbetreffende nachtdienst de enige dienstdoende vrouwelijke politieambtenaar was voor dat deel van het district. Artikel 28 van de Ambtsinstructie voor de politie schrijft voor dat het fouilleren van een arrestant, zoveel mogelijk, dient te geschieden door een politieambtenaar van hetzelfde geslacht als de arrestant. De politiechef achtte het niet haalbaar en wenselijk om voor een fouillering een

vrouwelijke politieambtenaar uit een ander district te halen. M. was dan ook de aangewezen ambtenaar om de fouillering te doen. Overigens had de klachtencommissie destijds nog wel overwogen dat aan verzoekster uitgelegd had kunnen worden waarom het niet mogelijk was om door een andere vrouwelijke politieambtenaar gefouilleerd te worden, in plaats van tegen haar te zeggen dat ze het niet voor het zeggen heeft.

Mutatierapport

Van het gebeuren is op 14 augustus 2013 door G. en M. een mutatierapport opgesteld. Het mutatierapport komt overeen met hetgeen G. en M. later hebben verklaard in het kader van de klachtbehandeling.

Camerabeelden

In het kader van het onderzoek heeft de ombudsman de camerabeelden opgevraagd die van het incident zijn gemaakt. Voor zover van belang is daarop het volgende te zien:

Een politieauto parkeert naast een auto waarvan de achterklep is geopend en waarachter een man en een vrouw staan. Een mannelijke agent stapt uit en loopt op hen af. De vrouwelijke agente stapt ook uit en praat in haar portofoon. Na 30 seconden stapt zij op de vrouw af. Te zien is dat verzoekster met een opgeheven vinger tegen M. praat. Vervolgens wordt er geduwd en getrokken. De achterklep van de auto belemmert deels het zicht. G. en de buurman staan dicht op verzoekster en M. De buurman pakt verzoekster vast en praat tegen haar. M. en G. houden zich even afzijdig. M. loopt op verzoekster af en gaat bij haar staan. G. probeert M. weg te houden van verzoekster. Opnieuw worden er woorden gewisseld en wordt er geduwd en getrokken door verzoekster en M. Verzoekster richt zich kort tot G. Vervolgens wordt er weer geduwd en of getrokken door verzoekster en M., waarop G. en M. beiden een arm van verzoekster pakken en zij tegen haar auto wordt gezet en geboeid. Op dat moment arriveert ook politieambtenaar K.

Beoordeling

Ten aanzien van de escalatie en de aanhouding

Behoorlijkheidsnorm

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid in haar contacten met de burger escalatie probeert te voorkomen of te beperken. Een oplossingsgerichte houding en communicatievaardigheden zijn hierbij essentieel.

Oordeel ombudsman

Allereerst stelt de ombudsman vast dat de politieambtenaren M. en G. bevoegd waren om verzoekster op straat aan te spreken en haar om haar ID-bewijs te vragen. In artikel 2 Wet op de identificatieplicht is de verplichting opgenomen dat een burger op eerste vordering van een politieambtenaar een identiteitsbewijs kan tonen (zie Achtergrond, onder I). Niet voldoen aan een vordering is strafbaar gesteld in artikel 447^e Wetboek van

Strafrecht (zie Achtergrond, onder II) en kan leiden tot een aanhouding. Artikel 8 Politiewet 2012 (zie Achtergrond, onder III) bepaalt dat de vordering alleen mag worden gedaan voor zover dit redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitoefening van de politietaak (o.a. het voorkomen en opsporen van strafbare feiten, artikel 3 Politiewet 2012). Dit is weer uitgewerkt in de Aanwijzing uitbreiding identificatieplicht, opgesteld door het College van procureurs-generaal. Hierin staan onder meer, niet limitatief, situaties beschreven wanneer er aanleiding voor de politie kan zijn om inzage in een identiteitsbewijs te vorderen (zie Achtergrond, onder IV). Als twee mensen 's nachts over straat lopen, terwijl één van hen een tv in zijn handen heeft en een schijnende zaklamp in zijn mond, dan kan volgens de ombudsman met recht worden gesteld dat het redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitoefening van de politietaak om aan deze personen te vragen wat ze aan het doen zijn en hun ID-bewijs te tonen, zeker als een en ander plaatsvindt in een buurt waar veel wordt ingebroken.

De ombudsman is van oordeel dat verzoekster zelf een belangrijk aandeel heeft gehad in het ontstaan van de escalatie, door op het eerste aanspreken van G. al direct vijandig en weinig meewerkend te reageren. Uit de verklaringen van M. en G. kan dit volgens de ombudsman voldoende worden aangenomen.

De situatie escaleerde naar het oordeel van de Nationale ombudsman doordat M. al na dertig seconden na het eerste aanspreken van verzoekster door haar collega G. het gesprek van G. overnam, door dicht op verzoekster te gaan staan en direct de grens te trekken van 'meewerken of anders wordt u aangehouden'. Dit getuigt volgens de ombudsman niet van de-escaleren. Uit de camerabeelden volgt ook dat M. met haar snelle interventie alleen maar olie op het vuur heeft gegooid en het tegengestelde (namelijk dat verzoekster wel zou meewerken aan de controlesituatie) heeft bereikt. Verzoekster voelde zich kennelijk vanaf het eerste moment al erg aangevallen en ter verantwoording geroepen. Wat de ombudsman betreft was het niet handig van M. om verzoekster – na slechts 30 seconden – op dezelfde manier aan te spreken en haar gezag te gebruiken om verzoekster te dwingen mee te werken. M. had wellicht beter G. het woord kunnen laten. Zijn rustige aanspreken had weliswaar niet direct het gewenste effect, maar het was niet uitgesloten dat als hij langer op verzoekster had ingesproken, dat zij alsnog had meegewerkt aan de controle en een aanhouding achterwege had kunnen blijven. Al met al is er gehandeld in strijd met het vereiste van de-escalatie.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Ten aanzien van het handboeien gebruik

Behoorlijkheidsnorm

De Nationale ombudsman toetst deze klacht aan het vereiste van behoorlijk overheids-optreden dat grondrechten van burgers worden gerespecteerd. Het boeien van een persoon betekent een inbreuk op het recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam, welk recht in artikel 11 van de Grondwet (zie Achtergrond onder V) is neergelegd. Bij of krachtens de wet kunnen beperkingen op dit grondrecht worden gemaakt. Ook in artikel 8

van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (zie Achtergrond onder VI) is bepaald dat een inbreuk op ieders recht op respect voor zijn privéleven – waaronder mede wordt verstaan zijn lichamelijke integriteit – moet zijn voorzien bij wet.

In artikel 22 van de Ambtsinstructie voor de politie is bepaald dat een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer kan worden geboeid (zie Achtergrond, onder VII). De politie mag een aangehouden verdachte ten behoeve van het vervoer aan zijn handen boeien, indien concrete feiten en/of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen, met het oog op vluchtgevaar, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de betrokken politieambtenaar of van derden. Deze feiten en/of omstandigheden kunnen slechts gelegen zijn in de persoon die is aangehouden, of in de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden. De politieambtenaar moet in een specifiek geval de afweging maken of de aanwezige veiligheidsrisico's het aanbrengen van de boeien naar redelijk inzicht rechtvaardigen.

Oordeel ombudsman

De ombudsman is van oordeel dat verzoekster terecht is geboeid. Uit de verklaringen van M. en G. blijkt duidelijk dat verzoekster niet meewerkte, maar dat ze in verzet is gegaan tegen haar aanhouding. De camerabeelden ondersteunen deze verklaringen. Ten behoeve van het overbrengen van verzoekster naar het politiebureau mocht zij dan ook worden geboeid. G. en M. verklaarden dat de boeien bewust horizontaal en niet verticaal zijn aangelegd. De ombudsman ziet geen reden om te twijfelen aan deze verklaringen. Dit betekent dat er bij het boeien rekening is gehouden met de lichamelijke klachten van verzoekster. Er is niet gehandeld in strijd met het vereiste dat grondrechten – in dit geval het recht op onaantastbaarheid van het lichaam – worden gerespecteerd. Het grondrecht op onaantastbaarheid van het lichaam is dan ook voldoende gerespecteerd.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Ten aanzien van de foullering

Behoorlijkheidsnorm

Ook deze klacht toetst de ombudsman aan het vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten – in dit geval het recht op onaantastbaarheid van het lichaam – van burgers worden gerespecteerd. Het onderzoek aan kleding betekent een inbreuk op dit grondrecht. Als in de Grondwet of het Verdrag is bepaald dat bij wet uitzonderingen op een grondrecht mogelijk zijn, moet de overheid zich zorgvuldig aan de daarvoor geldende criteria en voorschriften houden.

Op grond van artikel 9 lid 4 Politiewet 2012 (zie Achtergrond, onder VIII) en artikel 28 van de Ambtsinstructie voor de politie (zie Achtergrond, onder IX) mogen politieambtenaren voorafgaand aan de insluiting de ingeslotene onderzoeken door het aftasten en doorzoeken van diens kleding op de aanwezigheid van voorwerpen die tijdens de insluiting een gevaar voor de veiligheid van de betrokkene of andere kunnen vormen.

Artikel 28 lid 3 bepaalt dat dit onderzoek zoveel mogelijk wordt uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen.

Oordeel ombudsman

De Ambtsinstructie bepaalt dat de foullering zoveel mogelijk gebeurt door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als de ingeslotene. Daaraan is in dit geval voldaan. Het enkele feit dat verzoekster kort daarvoor met M. op straat een aanvaring had gehad, maakt niet dat M. haar niet zelf kon foulleren. Er was dan ook geen aanleiding om een andere vrouwelijke collega op te roepen en haar de foullering te laten doen. Van onregelmatigheden tijdens het foulleren van verzoekster door M. is verder ook niet gebleken. De Nationale ombudsman is dan ook van oordeel dat verzoekster door M. kon worden gefouilleerd. Er niet in strijd is gehandeld met het vereiste dat grondrechten – in dit geval het recht op onaantastbaarheid van het lichaam – worden gerespecteerd.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de regionale politie-eenheid Amsterdam, die wordt aangemerkt als een klacht over de politiechef van de regionale eenheid Amsterdam is gegrond, ten aanzien van de escalatie en de aanhouding, wegens strijd met het vereiste van de-escalatie.

De klacht over de regionale politie-eenheid Amsterdam, die wordt aangemerkt als een klacht over de politiechef van de regionale eenheid Amsterdam, is niet gegrond ten aanzien van het boeien en het foulleren.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

Achtergrond

I. Artikel 2 Wet op de identificatieplicht

Een ieder die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt, is verplicht op de eerste vordering van een ambtenaar als bedoeld in artikel 8 van de Politiewet 2012 of artikel 6a van de Wet op de bijzondere opsporingsdiensten, een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 ter inzage aan te bieden. Deze verplichting geldt ook indien de vordering wordt gedaan door een toezichthouder.

II. Artikel 447^e Wetboek van Strafrecht

Hij die niet voldoet aan de verplichting om een identiteitsbewijs ter inzage aan te bieden of medewerking te verlenen aan het nemen van een of meer vingerafdrukken, hem opgelegd krachtens de Wet op de identificatieplicht, het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafrecht, de Overleveringswet, de Uitleveringswet, de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnis, de Penitentiaire beginselenwet, de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen of de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen, wordt gestraft met geldboete van de tweede categorie.

III. Artikel 8 lid 1 Politiewet 2012

Een ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, is bevoegd tot het vorderen van inzage van een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht van personen, voor zover dat redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitvoering van de politietaak.

IV. Aanwijzing uitbreiding identificatieplicht, 2009A024, www.om.nl

V. Artikel 11 Grondwet

Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

VI. Artikel 8 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens

1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.
2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

VII. Artikel 22 Ambtsinstructie voor de politie de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren

1. De ambtenaar kan een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer handboeien aanleggen.
2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden getroffen, indien de feiten of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op gevaar voor ontvluchting, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de ambtenaar of van derden.
3. De in het tweede lid bedoelde feiten of omstandigheden kunnen slechts gelegen zijn in:
  - a. de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, of
  - b. de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden, één en ander in samenhang met de wijze waarop en de situatie waarin het vervoer plaatsvindt.

VIII. Artikel 9 lid 4 Politiewet 2012

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent maatregelen waaraan rechtens van hun vrijheid beroofde personen met het oog op hun insluiting kunnen worden onderworpen, voor zover dit noodzakelijk is in het belang van hun veiligheid of de veiligheid van anderen.

IX. Artikel 28 Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren

1. De ambtenaar onderzoekt de ingeslotene direct voorafgaand aan de insluiting, door het aftasten en doorzoeken van diens kleding op de aanwezigheid van voorwerpen die tijdens de insluiting een gevaar voor de veiligheid van de betrokkene of voor anderen kunnen vormen.
2. Bij het aantreffen van voorwerpen als bedoeld in het eerste lid, neemt de ambtenaar deze in bewaring.
3. Het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen.